

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHboro KOМПОНЕНТУ
«СИСТЕМА ТЕХНОЛОГІЙ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань **07 «Управління і адміністрування»**

Код та найменування спеціальності **073 «Менеджмент»**

Освітньо-професійна програма **Менеджмент**

Ступінь вищої освіти **бакалавр**

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності **073 «Менеджмент»**

«11» вересня 2023 р. протокол № 1 .

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

К 03 - 01

1. Загальна інформація

Кафедра: [Технології зерна і комбікормів](#)
Викладач: **Ворона Ніна В'ячеславівна**, доцент кафедри технології зерна і комбікормів, кандидат технічних наук

Контакти:
tarnin@te.net.ua,
048-712-41-13

[Профайл](#)

Освітній компонент викладається на 2 курсі у 3 семестрі для денної та заочної форм навчання

Кількість: кредитів - 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні
денна	38	22	16
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна – 52		Заочна – 78

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «СИСТЕМА ТЕХНОЛОГІЙ» - спеціальний курс, який дає можливість формування у здобувачів освіти глибокої теоретичної підготовки у питаннях застосування системного підходу для аналізу й оптимізації технологічних процесів і підвищення їх ефективності в харчових і переробних виробництвах, надати можливість опанувати методи управління технологічними процесами, що забезпечить майбутнім фахівцям можливість використання досягнень науково-технічного прогресу в своїй практичній діяльності.

Освітній компонент «СИСТЕМА ТЕХНОЛОГІЙ» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Інформатика та інформаційні технології», «Вища математика» та є базою для оволодіння знаннями освітніх компонент «Менеджмент», «Економіка підприємств галузі», «Операційний менеджмент».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – забезпечення достатнього рівня теоретичних знань і практичних навичок у здобувачів вищої освіти економічної спеціальності, необхідних для формування знань технологічних процесів харчових та переробних виробництв та пріоритетних напрямків їх розвитку; вмінь, спрямованих на досягнення запланованих результатів господарювання шляхом оптимального застосування і обґрунтування їх вибору; у прийнятті науково-обґрунтованих рішень в умовах розвитку ринкових відносин.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «СИСТЕМА ТЕХНОЛОГІЙ» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент](#) та [освітньо-професійній програмі «Менеджмент»](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту, характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності:

12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання:

17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

18*. Встановлювати зв'язки між елементами системи управління та виявляти можливості розвитку підприємств у відповідності до вимог зовнішнього середовища.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту**5.1 Перелік лекційних завдань**

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. ТЕХНОЛОГІЧНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ ЯК ОБ'ЄКТИ УПРАВЛІННЯ			
1	Загальна характеристика харчової промисловості (Роль харчових технологій. Особливості сировинної бази, асортимент продукції. Значення стандартизації, метрології і сертифікації в забезпеченні якості і конкурентоздатності готової продукції. Номенклатура показників якості готової продукції).	4	1
2	Технологічні системи (Технологічний потік та його основні атрибути. Формування структури технології як системи операцій. Класифікація операцій. Формалізація технологічного процесу. Характерні особливості системи та найважливіші характеристики структури системи).	2	1
3	Технологічні процеси як об'єкти управління (Частина 1) (Класифікація харчових виробництв: за структурою організації технологічних ліній та за спільністю основних методів обробки сировини і напівфабрикатів. Класифікація технологічних процесів).	2	1
4	Технологічні процеси як об'єкти управління (Частина 2) (Характеристика та види механічних процесів (сепарування, подрібнення, дозування). Параметричні схеми процесів. Оцінка ефективності).	2	0,5
5	Технологічні процеси як об'єкти управління (Частина 3) (Характеристика та види тепломасообмінних процесів (ВТО, екструдування). Параметричні схеми процесів. Оцінка ефективності).	2	0,5
Змістовний модуль 2. ЗАГАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ			
1	Технологія виробництва борошна (Призначення борошномельної промисловості. Технологічні властивості зерна пшениці і жита. Формування помольних партій. Асортимент готової продукції. Структурна схема очистки і підготовки зерна до помелу. Контроль відходів. Загальні принципи побудови технологічних процесів розмелу зерна).	2	0,5

2	Технологія виробництва хліба (Характеристика сировини для виробництва хліба. Класифікація хлібобулочних виробів, їх харчова цінність. Основні операції виробництва хліба і їх призначення. Способи приготування тіста з пшеничного і житнього борошна. Узагальнена структурна схема виробництва хліба).	4	1
3	Технологія виробництва комбікормів (Призначення комбікормової промисловості. Асортимент, види і призначення комбікормів. Номенклатура сировини, рецептура комбікормів. Структурна схема виробництва комбікормів).	4	0,5
Разом за ОК:		22	6

5.2 Перелік практичних/лабораторних робіт

№ з/п	Назва практичної/лабораторної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Оцінка ефективності технологічних процесів подрібнення і дозування компонентів харчових продуктів і комбікормів	4	2
2	Дослідження технологічного процесу екструдуювання харчових і кормових продуктів	4	1
3	Технологічні властивості зерна та оцінка якості борошна	4	2
4	Визначення фізичних властивостей сировини та готової продукції комбікормових підприємств	4	1
Всього за ОК:		16	6

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Загальна характеристика харчової промисловості (Основні етапи розвитку техніки і технології в харчовій промисловості. Основні поняття і визначення технології. Основні технологічні принципи).	7	10
2	Технологічні системи (Математична модель технологічної системи та системний розвиток. Оцінка стабільності технологічного процесу. Оцінка ефективності функціонування технологічної системи).	6	10
3	Технологічні процеси як об'єкти управління (Частина 1) (Призначення технологічних процесів, їх місце в харчових технологіях. Загальні риси технологічних процесів).	7	10
4	Технологічні процеси як об'єкти управління (Частина 2) Характеристика та види механічних процесів (змішування, пресування). Параметричні схеми процесів. Оцінка ефективності)	6	9
5	Технологічні процеси як об'єкти управління (Частина 3) Характеристика та види тепломасообмінних процесів (експандування). Параметричні схеми процесів. Оцінка ефективності.	6	10
6	Технологія виробництва борошна (Контроль технологічного процесу виробництва муки. Управління технологічними процесами переробки зерна. Проблеми, що стоять перед борошномельною промисловістю).	7	10
7	Технологія виробництва хліба (Показники якості хліба. Хвороби хліба. Контроль виробництва і управління технологічними процесами. Основні проблемні задачі, що стоять перед хлібопекарною промисловістю).	7	10
8	Технологія виробництва комбікормів (Основні технологічні процеси при виробництві комбікормів. Аналіз технологічних ліній. Вимоги до якості комбікормів).	6	9
Всього за ОК:		52	78

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- усне опитування;
- оцінювання лабораторних та самостійних завдань;
- тестування;
- тощо.

Підсумковий контроль – *диференційований залік*.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів
Змістовний модуль 1. ТЕХНОЛОГІЧНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ ЯК ОБ'ЄКТИ УПРАВЛІННЯ	
Лекційний курс*	5
Лабораторні роботи*	20
Самостійна робота (реферат)*	5
Тестування*	20
Всього за змістовний модуль 1	50
Змістовний модуль 2. ЗАГАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ	
Лекційний курс*	3
Лабораторні роботи*	20
Самостійна робота (опрацювання питань для самостійного вивчення)*	7
Тестування*	20
Всього за змістовний модуль 2	50
Всього	100,0

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Лабораторні роботи

9,0-10,0	Лабораторна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
8,0 -8,9	Лабораторна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
7,0 – 7,9	Лабораторна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
5,0 – 6,9	Лабораторна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 4,9	Лабораторна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (у вигляді індивідуального завдання - реферату)

4,1-5,0	Зміст реферату повністю відповідає заявленій темі, реферат подано вчасно, наведено самостійні змістовні висновки, матеріал правильно структурований, використано достатню кількість сучасних публікацій та першоджерел.	відмінно
3,1 – 4,0	Зміст реферату не повністю відповідає заявленій темі, реферат подано вчасно, наведено висновки, матеріал не структурований, використано не достатню кількість сучасних публікацій та першоджерел	добре
2,1 – 3,0	Зміст реферату не повністю відповідає заявленій темі, реферат подано вчасно, наведено висновки, матеріал не структурований, використано не достатню кількість сучасних публікацій та першоджерел	достатньо
0 – 2,0	Зміст реферату не відповідає заявленій темі, реферат подано невчасно, не наведено висновки, матеріал не структурований, використано не достатню кількість сучасних публікацій та першоджерел	незадовільно

Самостійна робота (у вигляді опрацювання питань для самостійного вивчення)

6,0 – 7 балів	Лекційний матеріал відпрацьований та вчасно захищений, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
4,5 - 5,9 балів	Лекційний матеріал відпрацьований та вчасно захищений, при відповіді допущені неточності	дуже добре
3,1 – 4,4 балів	Лекційний матеріал відпрацьований, відповіді неповні, допущені помилки	добре
1,6 – 3,0 балів	Лекційний матеріал відпрацьований, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-1,5 балів	Лекційний матеріал не відпрацьований або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Тестування

19,0-20,0	90 - 100 % правильних відповідей	відмінно
15,0 -18,9	74 – 89% правильних відповідей	дуже добре
12,0 – 14,9	60 – 73% правильних відповідей	добре
7,0 – 11,9	35 – 59 % правильних відповідей	достатньо
0 – 6,9	0-35 % правильних відповідей	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Лабораторні заняття: виконання лабораторних дослідів з наступних захистом результатів досліджень.

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогії, оцінка, ілюстрація тощо), реферування, конспектування.

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Технологія та оцінка якості зернових продуктів [Текст] : монографія до 90-річ. каф. Технології переробки зерна / Д. О. Жигунов, О. С. Волошенко, І. В. Брославцева та ін. ; за ред. Д. О. Жигунова ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. — 364 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT.1897194>.
2. Інноваційні напрями розвитку харчових технологій [Електронний ресурс] : кол. монографія / Н. А. Нагурна, А. О. Абрамова, Ю. О. Безносик та ін. ; за заг. ред. Н. А. Нагурної ; Черкас. держ. технол. ун-т. — Черкаси : ЧДТУ, 2020. — 154 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT.2047843>.
3. Харчові технології [Електронний ресурс] : навч. посіб. у 2-х ч. Ч. 2 / Ф. В. Перцевой, Н. В. Камсуліна, О. Б. Дроменко та ін. ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. — Харків ; Суми : ХДУХТ, 2020. — 208 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT.2054231>.
4. Механічні процеси та обладнання харчових виробництв [Текст] : навч. посіб. / О. О. Тертишний, О. А. Піоваров, В. С. Кошулько ; Дніпров. держ. аграр.-екон. ун-т. — Дніпро : ДДАЕУ, 2022. — 351 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT.2047241>.
5. "Технології харчових продуктів і комбікормів", Міжнародна наук.-практ. конференція (2019; Одеса) [Текст] : зб. тез доп., 24- 27 вересня 2019 р. / ОНАХТ ; Одес. нац. акад. харч. технологій ; уклад.: Г. С. Паламарчук, Н. М. Кушніренко; під заг. ред. Б. В. Єгорова ; редкол.: Г. М. Станкевич (голова), Н. М. Поварова (заст. голови) та ін. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — 70 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT-cnv.BibRecord.166803>.
6. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з курсу "Система технологій" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 073 "Менеджмент" ден. і заоч. форм навчання / О. Є. Воецька, І. С. Чернега, Т. М. Турпурова та ін. ; за ред., відп. за вип. В. П. Федоряки ; Каф. технології комбікормів і біопалива. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — Електрон. текст. дані: 34 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT-cnv.BibRecord.165035>.

Додаткові:

1. Єгоров, Б.В. Технологія виробництва комбікормів [Текст]: підручник для вищ. навч. закладів / Б.В. Єгоров. — Одеса: Друкарський дім, 2011. — 448 с.
2. Єгоров, Б.В. Технологія виробництва преміксів [Текст]: підручник / Б.В. Єгоров, О.І. Шаповаленко, А.В. Макаринська. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 288 с.
3. Система технологій та машин для виробництва молока і яловичини [Текст] / за ред. М. В. Присяжнюка, В. Ф. Петриченка; М-во аграр. політики та продовольства України, Нац. акад. аграр. наук України. — Київ : Аграр. думка, 2013. — 336 с.
4. Система технологій [Текст] : підручник / М. В. Остапчук, Л. В. Сердюк, Л. К. Овсянникова. — Київ : ЦУЛ, 2007. — 368 с.
5. Подпратов Г.І., Скалецька Л.Ф., Сеньков А.Ф. Технологія зберігання і переробки продуктів рослинництва. Практикум [Текст]: Навчальний посібник / Г.І. Подпратов, Л.Ф. Скалецька, А.Ф. Сеньков. — К.: Вища освіта, 2004. — 272 с.

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, Корпоративному кодексу ОНТУ, Кодексу академічної доброчесності ОНТУ, Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ, Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в ОНТУ, вимог ISO 9001:2015 та роботодавців

Викладач

Ніна ВОРОНА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри ТЗіК

Протокол від «14» серпня 2023 р. № 7

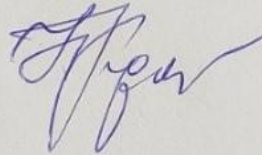
Завідувач кафедри ТЗіК

Алла МАКАРИНСЬКА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП Менеджмент
доцент кафедри менеджменту
і логістики

Наталя КОРСІКОВА